

TRNOVSKI GOZD

(referat pri predmetu geografija)

Trnovski gozd je severozahodni del niza visokih kraških planot, gorske pregraje, ki ločuje celinski del Slovenije od sredozemskega. Površina je 508km² povprečna nadmorska višina pa 831.8m s povprečnim naklonom 15.6°.

POVRŠJE

Na tem območju so vplivi tektonike zelo opazni. Tu najdemo številne kotanje, kraške uvale, majhna kraška polja in ostanke nekdanjih rečnih dolin. Reke so v pliocenu zniževale tektonsko dviganje, ter zasipale doline. Sledove je pustila tudi pleistocenska poledenitev saj je polzeči led na tedaj pretežno uravnanem površju ustvaril manjše krnice ter talne in čelne morene. Reke so prenašale prod, ga odlagale v nižjih predelih in z njim zapolnile obstoječe kotanje.

KAMNINE

Na severni strani je očitna tektonska zasnovanost ob dinarsko usmerjenem idrijskem prelomu, na jugu pa se kažejo rezultati tektonskega narivanja mezozojskih apnencev in dolomitov na mlajši eocenski fliš.

V celoti dve tretjini površja pokrivajo apnenci, četrtno dolomit, ostalo pa fliš in nesprieto gradivo.

PODNEBJE

Podnebje trnovskega gozda določata nadmorska višina in lega. Trnovski gozd je v celinskem temperaturnem območju. Na leto pade povprečno 1881 m padavin. Razlike v količinah padavin med meseci so razmeroma majhne. Višek se pojavlja novembra (293mm), medtem ko pa nižek februarja in marca (135mm). Večina zimskih padavin je v obliki snega, še posebej v višjih predelih. Značilen vremenski pojav je burja, ki se s planot spušča proti morju in njeni sunki včasih sežejo čez 100 km/h. Burja na tem območju naredi veliko škode saj ruva drevesa in odpira strehe hiš.

VODOVJE

Kljub številnim padavinam, so kraške planote skoraj brezvodna pokrajina. Zaradi kraškega površja ja razvodnica precej nejasna. Najmočnejši izvir je Hubelj pri Ajdovščini.

RASTLJNSTVO

Delež gozda je 75.5%, se pa zaradi ogozdovanja opuščениh kmetijskih zemljišč še naprej večja. Zaradi slabe dostopnosti je razmeroma ohranil svoje značilnosti. Najvišje vrhove, porašča rušje ali samo trava. V nadmorskih višinah od 700 do 1200 m je razširjen dinarski gozd bukve in jelke. Nižje prehaja v dinarske podgorske bukove gozdove. Grmovnata plast je slabo razvita.

PRST

Na krednih in jurskih apnencih ter triasnih dolomitih so se razvile rjave pokarbonatne prsti in rendzine. Le na apnencih z roženci so tudi bolj kisle prsti. Zaradi zakraselosti je debelina prepereline zelo neenakomerna. Obilne padavine prst hitro izpirajo, na bolj izpostavljenih legah pa jo odnaša burja.

PREBIVALSTVO

Število prebivalcev leta 1991 je bilo 4534, gostota prebivalstva istega leta pa le 9 ljudi/km² zato je to območje eno izmed najredkeje naseljenih območij na slovenskem. Naseljeno je le na zahodnem delu. Naselja so se oblikovala z novejšo višinsko kolonizacijo. Prevladujejo gručaste vasi in samotne kmetije. Tudi starostna sestava je izrazito neugodna. Delež prebivalstva do 20 let je 26,9%, med 20 in 60 let 52,5%, nad 60 let pa 20,6%. Mlajši se odpravijo v mesta kjer si poiščejo zaposlitev in se kasneje vrnejo nazaj v rodni kraj.

GOSPODARSTVO

Poleg gozdarstva je zelo pomembno tudi kmetijstvo. Osnovna panoga je živinoreja, v kateri prevladuje govedoreja. Delež kmečkega prebivalstva je 14,4%. Vse bolj pomemben pa postaja turizem: strma pobočja Trnovskega gozda so pogost cilj pohodnikov, vabljive pa so tudi nekatere kraške oblike, predvsem ledene jame in vrtače zaradi svojih botaničnih značilnosti.

LASTNE IZKUŠNJE

Sam sem že 11 let tabornik in leta 1998 smo taborili pri Lokvah. Bilo je zelo lepo saj nam je gozd omogočal številne dejavnosti. Udeležil sem se tudi pohoda na Veliki Golak (1495m), ki je najvišji vrh Trnovskega gozda. Z njega smo lahko občudovali prečudovit razgled saj smo imeli lepo vreme in se je videlo daleč na okoli.

VIRI

-

- <http://sl.wikipedia.org/> (prosta spletna enciklopedija)
- http://www.bf.uni-lj.si/jbozic/Entomol/TrnovG/page_01.htm (slike)
- lastne izkušnje (Tine Ravnikar, dva tedna taborenja in pohodništva po Trnovskem gozdu)